

ES PEDRIS LLARG

Núm. 19
TRIMESTRAL
març
1992

Revista Municipal d'Informació i Cultura

BEGUR / ESCLANYÀ

EDITORIAL

L'any 1929 el malaguanyat escriptor gironí Carles Rahola explicava a les pàgines del diari republicà de Girona *El Autonomista* les impressions que experimentà en la visita que féu al poble de Begur. Com a bon historiador recollia passatges decisius de la història begurenca: el castell, el coral, la indústria..., que complementaven la suggestiva imatge del poble que havia captivat l'esperit de l'escriptor. El text periodístic traspua poesia, però també és un cant a la realitat objectiva descrita per Carles Rahola: "Ha de ser grato vagabundear aquí con nuestros pensamientos y nuestros afanes, en esa áurea serenidad, en la augusta calma de las cosas, lejos de las disputas estériles y de las agitaciones vanas".

Hem evocat l'escrit de Rahola per il·lustrar la conveniència de posar en pràctica un exercici excel·lent per dilatar els nostres coneixements històrics: la consulta de periòdics d'èpoques pretèrites. La premsa és, sens dubte, una eina de recerca històrica de primer ordre. Voldriem, ara, contextualitzar aquesta constatació, des de l'òptica del nostre present, el qual, lògicament, serà el passat que analitzaran les generacions venidores.

Irremeiablement la investigació d'hemeroteca realitzada pels estudiosos del demà, configurarà una imatge del Begur de finals del segle XX poc edificant i dominada, sovint, per les passions personals i les intrigues.

La maduresa política engendrada durant més de quinze anys de democràcia hauria d'ésser una bona consellera, i dotar-nos de la capacitat de discernir entre el que és crítica constructiva i el que són subterfugis amb objectius inconfessables. El joc del descrèdit sistemàtic i injustificat no es fonamenta en regles racionals i lícites. Si les veus dels nostres representants públics estatals i nacionals apel·len pel rebuig de l'acusació gratuïta d'immoralitat política, nosaltres estenem aquesta sana filosofia a l'àmbit local.

Seria bonic poder desterrar definitivament "las disputas estériles y las agitaciones vanas" a què feia referència Carles Rahola. El poble de Begur escriuria pàgines més profitoses de la seva Història.

La premsa és un element fonamental per a la investigació històrica.
(Foto extreta de la portada del llibre de J. Guillaumet, 1977).

Revista Municipal
d'Informació i Cultura

Núm. 19
TRIMESTRAL
Març 1992

* * *

Edita:

Ajuntament de Begur

Redacció:

Arxiu Històric Municipal

Imprimeix:

Impremta Palé, S.A.L.
Clavé, 35 - Palafrugell

Dipòsit legal:

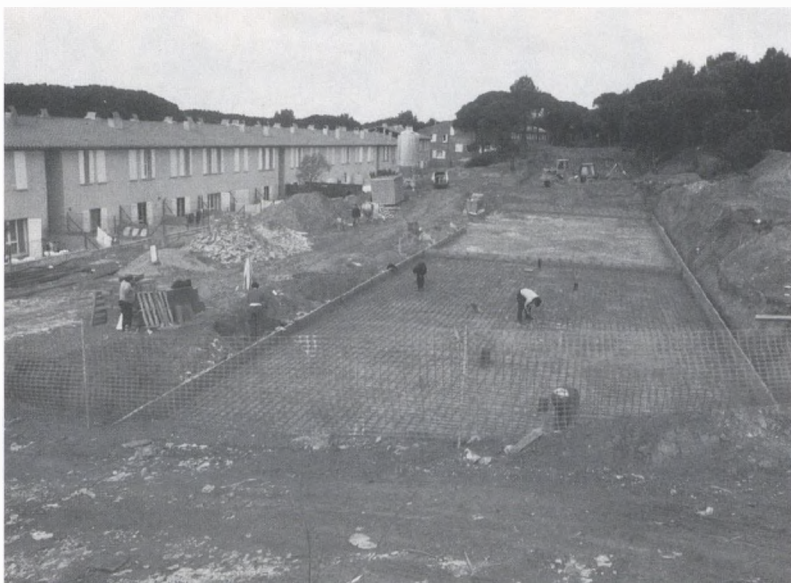
GI 802-1987

* * *

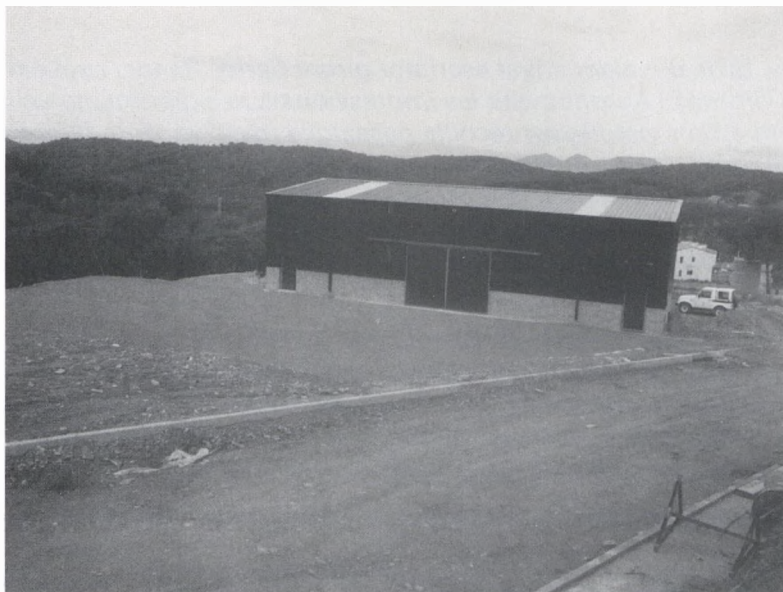
Els conceptes i opinions sostinguts en els articles signats que apareixen a **ES PEDRÍS LLARG** no representen, necessàriament, l'opinió d'aquesta revista.

Recordem que les pàgines d'**ES PEDRÍS LLARG** són obertes a tothom. Qualsevol persona que vulgui emetre llur opinió o col·laborar en la revista ha de lliurar els originals a la Redacció.

Brigada Municipal

S'han iniciat les obres corresponents a la segona promoció d'habitatges d'iniciativa oficial promogudes per Bemusea al sector de Sa Fontansa.

Hom ha finalitzat la construcció d'una nau destinada a magatzem per a la brigada municipal on properament s'hi traslladarà el material de la brigada. La nau està situada a la zona industrial creada per l'Ajuntament a "Les Arenes".

S'han eliminat els fils aeris d'electricitat. A partir d'ara els carrers de Begur presenten una imatge més polida, lliure d'aquests elements poc estètics.

La Llar d'infants, funció educativa

La Llar d'infants no és una guarderia ni un aparcament infantil, té com a fons el centre educatiu dels infants més petits, tracta d'oferir als nens i nenes un ambient que afavoreixi els objectius generals d'aquest cicle, contemplats en les orientacions i programes del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya que ens marquen una línia a seguir amb la proposta educativa de les tres àrees curriculars.

Àrea I: Descoberta d'un mateix

Fa referència al coneixement de si mateix i a la noció d'identitat, que es constitueixen en interacció amb l'entorn.

Àrea II: Descoberta de l'entorn natural i social

Fa referència a tots els elements amb els quals manté un contacte

directe: objectes, persones, animals, plantes. Les imatges, les informacions... presents en la seva vida. Les relacions que estableix amb d'altres membres de la societat: família, escola, amics.

Àrea III: Intercomunicació i llenguatges

En aquesta àrea es contempla: llenguatge verbal, musical, plàstic i matemàtic.

Per portar a terme un ensenyament òptim, basat en aquesta línia, cal un servei de qualitat que comporta la professionalitat dels educadors i una proporció d'infants per educador que no superi els màxims permesos per la normativa vigent. Si tenim integrat algun infant amb necessitats educatives especials disminueix la quantitat d'infants en el grup.

A la llar d'infants Ses Falugues

tindrem durant el curs 1992-93, dues edats: 1 a 2 anys, infants nascuts durant l'any 1991 i 2 a 3 anys, infants nascuts durant l'any 1990, una educadora titular per grup tindrà cura de la funció educativa. El servei d'horari complementari el portarà a terme personal educador en el lleure infantil i juvenil.

El curs escolar es regirà pel calendari escolar vigent a les escoles públiques de la nostra població.

Caldrà formalitzar la matrícula dels infants nascuts durant els anys 1990 i 1991, en el període de temps que s'anunciarà oportunament.

ANTONI BONFILL i PLANA
Regidor de Cultura i Ensenyament
VICTÒRIA CABRATOSA i BOSCH
Directora de la Llar d'infants

El casalet d'estiu, un projecte d'educació en el lleure

Durant els mesos de juliol, agost i les dues primeres setmanes de setembre, tindrem a la llar d'infants Ses Falugues el casalet dirigit als infants nascuts durant els anys 1987, 1988, 1989, 1990 i els més petits, nascuts de l'1 de gener al 30 de juny de 1991. S'hi podran matricular, preferentment, aquells alumnes que hagin assistit durant l'hivern al curs escolar.

Cassalet 91, tots disfressats cap a la cercavila, en el marc de les festes de Santa Reparada.

Els nens i nenes nascuts durant els anys: 1984, 1985, 1986 tindran casal a l'Escola Dr. Arruga, els mesos de juliol i agost, matí i tarda.

Oportunament s'anunciarà l'obertura del període de matrícula. Es podran matricular en règim de jornada sencera o mitja jornada.

La pedrera Susanna

L'exercici del govern municipal comporta haver de prendre constantment decisions. Evidentment, el desenvolupament quotidià de les diverses activitats que configuren la realitat d'un poble reclamen solucions concretes, i en cap cas admeten actituds contemporitzadores. A banda de l'eficàcia en les solucions aportades a hipotètics problemes, la línia divisòria entre la correcta i la deficient gestió municipal s'ha de situar, tanmateix, al voltant de l'aplicació de mesures caracteritzades per factors congènits a l'honestedat política, és a dir: voluntat inequívoca de servei al bé comú i transparència en l'actuació.

Darrerament, i motivat per unes accions judicials que no entrarem a valorar, ha emergit un tema que té els seus orígens molt reculats: la pedrera Susanna. Com a mínim des de l'any 1971 la pedrera realitza les seves activitats extractives. Això podria permetre la presentació d'una extensa cronologia, per bé que no existeix constància que durant els anys 1971-1986 s'hagués fet cap tipus d'actuació municipal.

Plantejat de manera general, i sense la correcta i deguda informació detallada, el tema indueix a considerar simplement que estem davant d'un cas d'inexistència de la preceptiva i obligatòria llicència municipal d'activitats classificades, de conformitat amb el que disposa el Reglament Regulador d'Activitats Molestes, Nocives, Salubres i Perilloses de 30 de novembre de 1961.

Convé, però, conèixer els aspectes fonamentals de la gestió municipal dels darrers anys, originada d'acord a l'estricta voluntat d'afavorir exclusivament els interessos generals del poble i el principi de conservació i manteniment de l'entorn natural dels paratges beguerencs.

Atenent el context esmentat de funcionament de la pedrera sense garantir la restauració l'Alcalde de Begur, en data 4 de maig de 1990, va

S'han iniciat les tasques de restauració de la pedrera.

resoldre, a través d'un decret, suspendre provisionalment l'activitat extractiva que l'empresa Pedreres de ROCAMONT, SA porta a terme il·legalment a la pedrera SUSANNA d'aquest terme municipal i advertir al representant legal de l'empresa que la reobertura de l'activitat no es podrà fer de nou fins que s'hagin complert tots els requisits establerts al Decret 343/1983 de 15 de juliol sobre les normes de protecció del medi ambient d'aplicació de les activitats extractives i a l'article 151 de les Normes Urbanístiques del Pla General Municipal d'Ordenació.

Uns mesos més tard, el 21 de novembre de 1990, i com que, l'empresa Pedreres ROCAMONT, SA ha ingressat a l'Ajuntament una fiança de CINC MILIONS VUITANTA-UNA MIL PESSETES (5.081.000 PTA), en concepte de restauració que té per objecte garantir l'execució de la totalitat de les mesures de protecció del medi ambient i dels treballs de restauració, l'alcalde dicta un nou decret pel qual es resol aixecar provisionalment la suspensió de l'activitat extractiva que l'empresa Pedreres ROCAMONT, SA porta a terme il·legalment en la pedrera Susanna d'aquest municipi.

Declarar que l'única activitat que es pot exercir és la de la neteja i la retirada de la pedra i materials que hi hagin escampats d'acord amb les següents condicions:

a) No es podrà realitzar cap activitat extractiva fins que no es presenti i s'aprovi el Projecte de finalització d'explotació i de Restauració.

b) No es podrà ultrapassar de cap manera el perímetre de la pedrera tal com s'havia prefixat prèviament per la Direcció General del Medi Ambient.

c) Condicionar la carretera que va cap al Centre Mas d'en Pinc "Carmen Amaya" i a la Pedrera.

Posteriorment l'Ajuntament de Begur rep els informes tècnics favorables en relació al projecte d'acabament d'explotació i restauració de la pedrera.

El dia 5 de febrer de 1991 el Ple de l'Ajuntament de Begur aprova un conveni per a la finalització d'activitats extractives, d'acord amb la Llei 12/1991 de 14 de desembre i als punts contemplats al darrer Decret d'Alcaldia de compatibilitat entre la finalització de l'activitat extractiva i

l'adequada protecció de la natura, prenent les mesures necessàries per restaurar els terrenys objecte d'explotació. L'empresa explotadora de la pedrera ja ha acabat els treballs de finalització d'explotació, iniciant la restauració i que un cop acabada l'empresa haurà de cedir de forma gratuïta la finca a l'Ajuntament, cessió que ja ha signat en document privat.

Ateses les argumentacions exposades considerem que l'actuació de l'equip de govern municipal ha estat presidida per una escrupulosa voluntat de servei al poble de Begur i una absoluta transparència. A partir d'aquí, les especulacions que es deriven de possibles interpretacions partidistes difícilment poden debilitar la consciència i l'acció del govern municipal.

Amb la restauració s'aconseguirà una imatge harmònica al seu entorn natural i paisatgístic.

Esports

II Lliga Local d'Escacs

El propassat dia 9 de febrer va tenir lloc el lliurament de premis de la II Lliga Local d'Escacs.

En aquest campionat van prendre part 9 jugadors. Un cop finalitzada la lliga esmentada els quatre primers classificats varen jugar un *play-off* quedant finalment la classificació de la següent manera:

Campió: Sr. Carles Arnau
Sots-campió: Sr. Àngel Burgas
3r classificat: Sr. Màxim Agudo
4t classificat: Sr. Teodoro M.
5è classificat: Sr. Albert Abad.
6è classificat: Sr. Amaury de T.
7è classificat: Sr. Josep Lofra
8è classificat: Sr. Gilbert Frigola
9è classificat: Sr. Josep Echevarria

durada de 12 setmanes s'ha desenvolupat a les instal·lacions de la Font de Baix.

agraeix a tots els participants la seva col·laboració, així com la seva correcció en el decurs de la competició.

El campionat que ha tingut una

El Patronat Municipal d'Esports

Patronat Municipal d'Esports

Cal que tots anem molt amb compte amb l'Equip de Govern Municipal

L'Equip de Govern Socialista pateix, des de fa temps però avui més que mai, una situació de nerviosisme, preocupació i descontrol. Es tracta d'una situació molt perillosa quan s'han de prendre decisions importants que condicionen el nostre futur, el futur de tots els begurencs.

L'Equip de Govern Municipal està envoltat per condicionants negatius d'importància que van en detriment dels interessos de tot el poble de Begur. Aquests condicionants desfavorables es poden resumir de la següent forma:

- Un Equip de Govern econòmicament escanyat.
- Un Equip de Govern políticament aïllat.
- Un Equip de Govern judicialment denunciat.

Un Equip de Govern econòmicament escanyat que ha portat l'Ajuntament al camí del col·lapse econòmic. Col·lapse que, si no s'hi posa remei amb urgència, vindrà inevitablement provocat pel descontrol polític en la despesa:

– Exagerada i insuportable magnitud de l'aparell humà creat al voltant del propi Ajuntament.

– Dia a dia més acumulació de deutes pendents de pagament.

– Impossibilitat de fer inversions si no és mitjançant crèdit, augmentant conseqüentment la càrrega financera (amortitzacions i interessos).

Un Equip de Govern políticament aïllat com ho demostra el fet que cap membre del Govern Municipal —ni tan sols l'Alcalde— sigui present ni al Consell Comarcal del Baix Empordà, ni a la Diputació de Girona ni tan sols a la candidatura socialista de les Eleccions al Parlament de Catalunya.

Un Equip de Govern judicialment denunciat, tal com va recollir àmpliament la premsa gironina en les darreres setmanes.

Quan hom es qüestiona cap on anem, cap on va Begur, la decepció és inevitable en comprovar com el Govern Municipal —així ho palesen llurs actuacions i decisions— no sap o no vol saber cap on ens porta.

Inicialment semblava que la seva clara victòria electoral permetria disposar d'un govern amb seguretat i confiança, si bé cal entendre que era molt demanar. No ha estat així, en pocs mesos s'ha fet palesa una evident incompetència per portar a terme una tasca mínimament acceptable. Aquest Govern Municipal format per dues veus i quatre convidats de pedra —amb una mà mòbil per votar— ens fa témer que tot plegat pot acabar com el rosari de l'aurora. La situació econòmica, política i judicialment preocupant podria portar a l'Equip de Govern Socialista a una política de fugida endavant, del tot temerària i envers un camí probablement sense retorn.

Tot aquest clima de nerviosisme, preocupació i descontrol, i a més, un cop vista l'actitud de l'Equip de Govern davant temes tan importants com el Port Esportiu, les activitats extractives o els plans urbanístics amb visió de futur, ens fa aconsellar a tota la ciutadania en el sentit que:

Cal que tothom vagi molt en compte amb l'Equip de Govern Municipal Socialista.

Grup Municipal de CiU

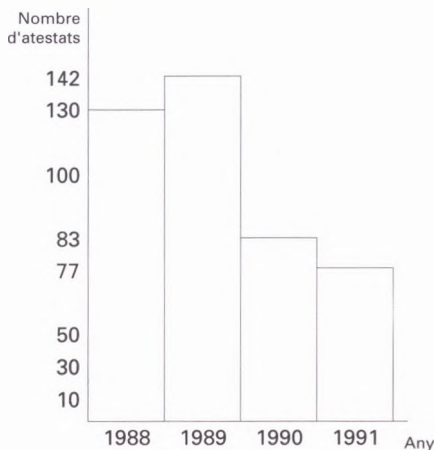
CONVERGÈNCIA I UNIÓ

Resum d'alguns dels serveis més importants realitzats durant l'època estival per part de la Policia Local de Begur

DESGLOSSAMENT I COMPARANCES DELS ATESTATS GESTIONATS A TRAVÉS D'AQUESTA POLICIA LOCAL

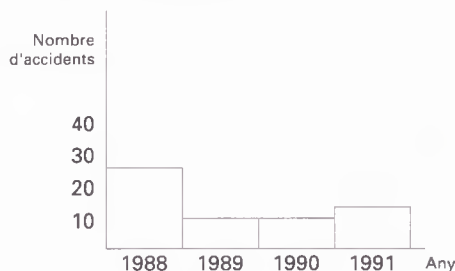
En presentar les dades per a aquest informe només teníem les comparances entre gener i setembre de 1991, però són suficients per remarcar que s'ha pogut aconseguir una important disminució dels fets delictius.

- Atestats gestionats durant el 1988.....	130
- Atestats gestionats durant el 1989.....	142
- Atestats gestionats durant el 1990.....	83
- Atestats gestionats durant el 1991.....	77

ACCIDENTS

Pel que fa als accidents de circulació, se n'han comptabilitzat 13, xifra que s'ha incrementat en 3 accidents més respecte a l'any 1990.

TRUCADES TELEFÒNIQUES

Entre el mes de juny i setembre s'han comptabilitzat un total de 1.250 trucades, el que suposa una mitjana de 10 trucades diàries, sense tenir en compte les internes i les realitzades a altres cossos o entitats.

RECUPERACIÓ I TRAMITACIÓ D'OBJECTES I DOCUMENTS SOSTRETS

S'han dipositat a les nostres dependències un total de 29 objectes i documents sostrets, una part dels quals, després d'haver-se realitzat les diligències oportunes, han estat recuperats pels seus propietaris. L'esmentat material ha estat el següent:

- bosses de viatge	10
- carteres	8
- documentació	5
TOTAL	23

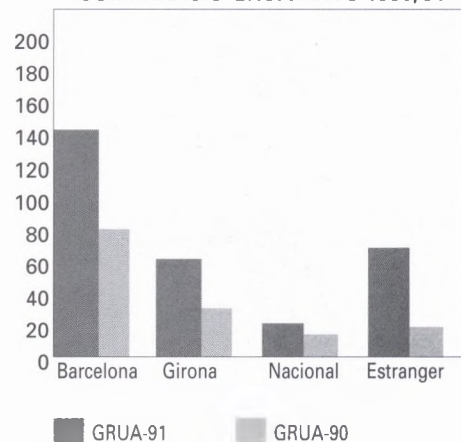
ASSISTÈNCIA MÈDICA

Aquest servei consisteix en ajudar les persones que ho requereixin, per a la localització del metge de guàrdia, serveis en hores nocturnes, etc.

Trucades telefòniques demanant aquests serveis:

- Servei mèdic: 45 trucades.
- Servei de farmàcia: 11 trucades.

COMPARACIÓ GRUA ANYS 1990/91

Les infraccions flagrants d'aparcament exigeixen una ràpida acció de la grua municipal, en benefici de tot el municipi.

Junta de l'Associació Gent Gran de Begur

Escollida el dimecres 27 de novembre de 1991.

Provisional fins al març de 1992, una cop formalitzada l'associació.

1. Sra. Isabel Marquès (presidenta)
Tel. 62 32 05
2. Sra. Roser Barceló (vice-presidenta)
Tel. 62 23 13
3. Sra. Glòria Soler (secretària)
Tel. 62 24 91
4. Sr. Josep Carreras (tresorer)
Tel. 62 24 91
5. Sra. Catalina Llach (vocal)
Tel. 62 20 76

6. Sra. Antònia Marquès (vocal)
Tel. 62 31 07
7. Sra. Consol Reixach (vocal)
Tel. 62 21 79
8. Sra. Àngeles Pérez (vocal)
Tel. 62 30 67

L'objectiu de l'Associació Gent Gran de Begur és donar cabuda a totes les iniciatives possibles de la tercera edat, socials i culturals, participant activament a la vida col·lectiva del nostre poble.

Fes-te soci!

ASSOCIACIÓ GENT GRAN

ACTIVITATS SÒCIO-CULTURALS DE L'ASSOCIACIÓ

- Tallers d'expressió plàstica
- Taller de manualitats i artesanía.
- Grup pessebrista.
- Grup de teatre.
- Excursions
- Xerrades i col·loquis sobre la gent gran: salut, medicina, alimentació, moda...

La gent gran un col·lectiu amb iniciativa. A la fotografia conferència del Dr. Mas sobre alimentació.

Discurs del diumenge 22 de desembre de 1991

Tots els presents com a cristians sabem que el més important de les festes de Nadal no és la decoració de les cases, ni les activitats tradicionals, ni les noves ofertes d'entreteniments i lleure que s'ofereixen a pertot arreu en aquestes diades, sinó la celebració del Naixement d'un Nen, que ve a aquest món amb un destí ja tràgicament marcat per nosaltres. Un destí que inconscientment volem oblidar per no sentir-nos malament durant aquestes diades d'amor i harmonia, i creiem que la força del

Nadal està en la celebració d'un naixement d'amor, perdó i comprensió per a tots els homes, dones i nens que busquen una segona oportunitat de vida millor i tots desitgem un any nou i feliç per a tothom.

Però avui 22 de desembre amb aquesta festa celebrem un altre naixement: el de l'Associació de la Gent Gran de Begur, que vol ocupar un espai nou i buit del teixit social d'aquesta població.

Busca ésser una entitat independent de qualsevol de les altres corporacions del poble, per poder establir un diàleg de col·laboració lliure i plural amb elles, buscant donar cabuda a totes les iniciatives possibles de la tercera edat, socials i culturals, participant activament a la vida col·lectiva del nostre poble. Aconseguir aquest objectiu —que molts creuen que és idealista però inviable a Begur, encara que pobles del voltant gaudeixen d'associacions de les mateixes característiques—, és feina de tots.

No marcar amb un tràgic final la vida d'aquesta Associació des del principi també és feina de tots. Associar-se, donar el recolzament moral a la iniciació d'un grup de gent gran que no vol res més que superar el trauma d'una societat dividida, és feina de tots.

Crec que així ha estat vist per part de l'Ajuntament i la Parròquia, les primeres corporacions amb qui l'Associació Gent Gran ha establert diàleg de participació. En poc menys d'un mes s'han posat uns fonaments sòlids per tirar el projecte endavant. L'Ajuntament a través de la seva Regidoria de Cultura ha facilitat el camí solucionant la part econòmica al cent per cent fins que l'Associació obtingui altres mitjans de finançament.

La parròquia a través de mossèn Josep ha posat uns recursos humans que han fet que aquest Nadal fos una mica diferent dels altres.

El Dr. Emili Mas ha col·laborat amb la xerrada-col·loqui gratuïta sobre alimentació que va tenir lloc el passat dijous, i que sobre sanitat es repetirà ben aviat.

A tots ells, l'Associació i la seva Junta Gestora els dona les gràcies i espera que aquesta col·laboració continuï pel bé de tot el poble de Begur.

Una Junta amb la qual jo he treballat molt a gust i que mereix, des del meu lloc imparcial de professional contractada per diverses parts, un reconeixement de feina ben feta,

d'imparcialitat, ja que els seus components escollits per als pocs socis que eren al principi, molt encertadament varen decidir ésser una Junta Provisional fins al pròxim març, poc després d'haver formalitzat l'Associació, i convocar noves eleccions.

Desitjo, com tota la Junta i els altres associats, que llavors l'Associació ja tingui una forta arrencada i que ningú hagi pogut crucificar-la, pel bé de Begur.

Per molts anys.

MERCÈ LLAÚSAS
Associació Gent Gran

I Concurs de pessebres - Nadal 1991

L'Associació de la Gent Gran de Begur, a les poques setmanes d'haver nascut, acordà convocar el primer concurs de pessebres. Es formà un jurat compost per la Sra. Mercè Llaúsas, l'ànima de l'associació, i sis senyors més, que visitaren els pessebres que es van inscriure i decidiren de concedir els premis següents:

El primer premi artístic s'atorgà als alumnes del 4t curs de l'escola Dr. Arruga de Begur pels dos pessebres que feren. Un representava un paisatge del Pol Nord, i l'altre era amb figures de fang fetes pels mateixos escolars.

El segon premi artístic anà també a la mateixa escola, i va ésser per als alumnes de sisè.

El tercer premi artístic es lliurà a la fleca de la Palma, pel seu pessebre amb coques de pa.

Els premis als pessebres populars es repartiren d'aquesta manera:

El primer fou per a la Sra. Consol

Lliurament de premis concurs de pessebres.

Reixach amb un pessebre molt reeixit.

El segon s'adjudicà a les nenes Helena i Lídia Ponsatí per un pessebre del tot tradicional.

El tercer premi tocà a la Sra. Maruja Molina, pel seu pessebre sobre la llar de foc.

Es féu una menció especial que es donà a la Sra. Concepció Pi i Prats, la Tató, que es considera que ha estat la persona més fidel a la tradició pessebrista de Begur.

Participaren a aquest concurs 16 pessebres més que reberen una medalla.

L'Associació de la Gent Gran està contenta d'aquesta primera experiència i espera poder-la continuar en els anys a venir, tot corregint les possibles fallences que hagués pogut tenir, com a fruit de la precipitació amb què s'hagué d'organitzar el concurs.

ASSOCIACIÓ DE LA GENT GRAN

Les tertúlies del cafè del Centre Artístic Begurenc

L'amiga Gracieta de l'estanc, remenant per casa seva en el bagul dels records va trobar-se uns programes que daten dels anys 1907 al 1912 i que són una vertadera relíquia. El seu pare, en Fonso Pericay, havia estat vocal del Centre i l'encarregat d'organitzar, els balls, les festes i tots els espectacles. Quan compraves l'entrada de ball et regalaven un carnet a on anotaves a continuació de cada "ballable" el nom de la parella amb qui desitjaves ballar. Evidentment, el ball de la mitja part el reservaves per convidar a beure a la sala del cafè, a la noia que més t'agradava. Cada "ballable" consistia en dues parts iguals. Quan s'acabava la primera, totes les parelles agafades de bracet, anaven donant voltes a la sala fins que començava la segona part. Era tot un ritual.

En aquells temps, i molt menys en els pobles petits, no hi havia el costum, com avui, que les senyores anessin a prendre cafè als bars o cafeteries. A Begur hi va haver una excepció, ja que un matrimoni molt popular anava diàriament al cafè del Centre. Es tracta d'en Joan Mont i de la seva esposa l'Adelaida Puig. En Nan i la Nana. Ell anava a la sala gran i ella es quedava a la cuina. No podien passar sense prendre el "xarum" de cada dia.

En Nan era peixater, i tenia amb el seu fill Amador, un salí a la platja de sa Riera. Encaixaven sardines salmorrades, omplien cascs d'arengades i salaven anxoves per vendre a l'engròs.

Tenien també un carro i un cavall per anar a repartir el gènere als pobles limítrofs.

La Nana tenia una botiga a la plaça on venien de tot, des d'espardenyes de pagès fins a bacallà remullat. També era com una espècie de taverna a on els homes, particularment els més grans de la família anaven a passar les vesprades. Era una dona molt agradable, simpàtica i d'una corpulència molt grossa. Quan començava a pujar l'escala del Cen-

tre, ja es feia sentir i no callava fins que havia acabat els 42 graons que calien per arribar a la cuina, on ja l'esperaven per fer petar la xerrada.

De cara al públic, era un matrimoni molt cridaner, i semblava que sempre estaven enfadats, però pel que es va veure més tard, no devia ésser així, ja que s'estimaven molt, ja que quan va

morir un l'altre no va poder viure i el seguí al cap de molt pocs dies.

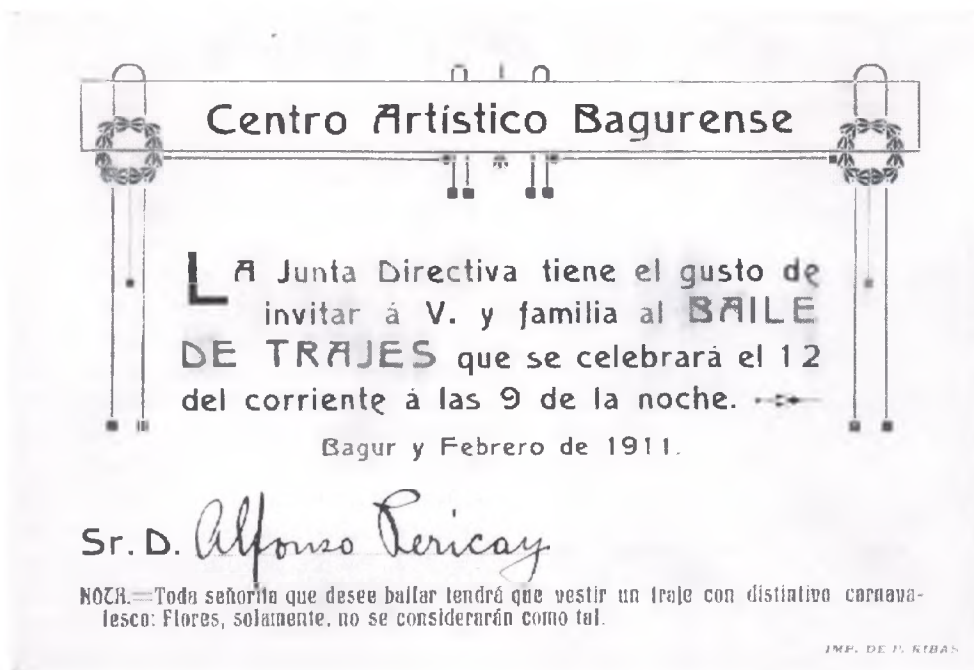
L'altre matrimoni que també recordo, era el format per en Joan de ses Vinyes i la seva esposa Quima. Estaven de masovers al mas de ses Vinyes d'en Matilde, avui en diuen el mas Trencat. Tota la ruïnosa casa està envoltada de pinedes que abans devien ésser vinyes. Cada festa, estiu, hivern, fes fred o calor, pujaven a peu a les sales del Centre. Ell feia la partida amb els amics, mentre ella després de prendre el seu cafetot anava a veure el ball. Quan s'acabava l'espectacle, encenien el llum d'oli i camins de sorra avall fins a arribar a la masia. Aquella gent tenia més força de voluntat que nosaltres.

Recordo també, que tota la llet que es consumia al cafè, la portava cada matí la Júlia de can Segundo del mas d'en Prats. La Júlia era una dona alta, ben plantada i molt valenta, que pujava una grossa cantina de ferro plena de llet a les espatlles fins a arribar a dalt del Centre. Era l'àvia d'en Juli Arnau Jardiner.

L'home que venia dues vegades cada dia per bombar l'aigua de la cisterna a dalt dels dipòsits era en Pere Martí (Gualta) que li dèiem en Pere Bomba, pare d'en Josep Martí que avui viu a cala Tató. Abans no hi havia bombes elèctriques.

El personal de Begur que no era soci d'aquest Centre, evidentment no tenia entrada a les seves dependències. Quan venien les festes de Carnestoltes, quasi tot el poble es

disfressava, dones, homes, grans i petits. Una colla d'homes grans, molt bromistes, que no eren socis i per tant no tenien entrada a la sala del cafè, venien al Centre però es quedaven a la cuina de la consergeria. Abillats amb vestits negres, barrets de copa i rodons i un gros llaç vermell per corbata. Entraven molt parsimoniosos, i la meua àvia els preparava una beguda que en deien una Bola. Aquest preparat consistia en cervesa, xarop de llimó o granadina, tot dins d'un atuell rodó i servit amb un bol o bé una tassa.

Aquests homes eren en Pairusa, en Martí de Sarmadana, l'Arturo Sereño, en Xicu Manell, l'Arturo Pilot, en Joan des ses Vinyes, en Jaume Pinassu, en Mandu, en Tuxa i en Pere Tendre que tocava la guitarra. Cantaven havaneres i cançons picaresques de taverna fins a la matinada.

El dia de Cendra, per rematar les festes que duraven una setmana, solien celebrar una sessió de cinema a la sala d'espectacles. En el transcurs de la pel·lícula, trucaven a la porta gran, interrompien la sessió i tot seguit amb la sala totalment fosca, entraven una colla de joves amb torxes enceses i vestits amb llençols blancs portant una "sivire" i un home emmordassat al damunt, el qual el dipositaven dintre del forat de l'apuntador de l'escenari. L'home que enterraven solia ésser en Josep Romani, àlies es Caguet. D'aquesta manera enterraven la sar-

dina i així s'acabaven aquells carnivals tan i tan divertits.

Quan surti aquest número s'hauran acabat els carnivals d'enguany, i en aquestes diades no podem oblidar en Benet Guillem (l'Huei), que li dedicarem un capítol a part, ja que es mereix un petit homenatge a causa que amb les seves originals disfresses, va guanyar un munt de premis a Begur i pobles de l'entorn.

A un d'aquells concerts que es celebraven a la sala del Cafè del Centre, en aquest moment no recordo el nom de l'orquestra, hi formava part, tocant el contrabaix, en Juanito Bayó, fill d'aquesta vila i molt bon concertista. Durant el transcurs, varen interpretar una peça obligada de contrabaix on en Joan es va lluir fent parlar el seu instrument. Tot el públic s'alçà aplaudin-lo. L'home es va emocionar tant i tant que al final i després de fer donar moltes voltes al contrabaix es va tirar a terra i digué: "Poble de Begur us ho he donat tot".

Una altra anècdota que explicaven a la taula rodona, es refereix a Pere Antic, que va passar uns anys vivint a Puerto Rico. Naturalment devia ésser molt jovenet i li devien agradar molt les porto-riquenyas. Aquestes noies anaven molt al darrera dels joves que tenien o posseïen automòbil. En Pere no tenia cotxe però se li acudí de mullar-se el mocador de butxaca de benzina i així les noies en sentir l'olor

el seguien pensant-se que en posseïa. Fou la manera de poder-se-les lligar.

També hi havia molta afecció al billar de caramboles. Els que recordo que jugaven més bé, entre d'altres, eren en Pepet Bosc, en Frederic Cullerell i en Lluís Xifre. També feien un altre joc que en deien el vint-i-cinc... Per les festes nadalenques jugaven també a la Quina i la cantaven molt bé, en Vicenç Sanon i l'Amador Mont. No cantaven cap número amb el seu nom i tothom els entenia. El 64 era aquella Casa de mala fama de Palafrugell, el 90 la persona més vella de Begur, el 88 les mamelles de Na Tana. Es veu que aquesta dona les tenia molt grosses i sense silicona.

En Paquito Mató viatjava sovint a l'estranger per la fàbrica Forgas i era molt assidu al cafè del Centre. Explicava que acabada la guerra de l'any 1914 a una ciutat d'Alemanya, una cervesa valia tres milions de marcs, un cafè amb llet, quatre milions i anar a la perruqueria uns cinc milions. Naturalment ningú se'l va creure, ja que a l'Estat espanyol aquests serveis no devien arribar a valer una pesseta. Tothom el tractà de mentider i farsant. Avui ja no ens estranyaria tant, ja que a una perruqueria de luxe de Barcelona ja deu valer unes cinc mil pessetes.

Als antics cafès hi havia el costum de preparar totes les taules de marbre, amb les tasses, un vas, una ampolla aiguadera i també una botella de quatre racions de canya per als que volien fer-se un ramanet. Quan arribaven els clients, el cambrer amb una cafetera grossa d'alpaca, els servia el "xarum". La majoria es prenia el cafè tot sol. Els més borratxins passaven per les altres taules i es bevien la canya que corresponia als altres clients. Un cafè valia quinze cèntims i un ramanet 25.

Malauradament s'han perdut totes aquelles típiques xerrades de la taula rodona. Avui es viu molt diferent. No hi ha tant companyerisme i tothom té pressa, total per no arribar enlloc. Per això hem d'anar tant sovint al metge a fer-nos mirar la pressió arterial, el colesterol i a fer-nos anàlisis.

Si no em faig pesat, continuaré parlant-vos de les tertúlies del Cafè del Centre.

MARIÀ FRIGOLA GISPERT

El doctor Arruga, un home savi i modest

Dedico aquest escrit al personal docent i a tots els alumnes del col·legi Dr. Arruga de Begur.

Segurament que del Dr. Arruga en sabran, més o menys, el que en diu la Gran Enciclopèdia Catalana, que és el següent:

«Arruga i Liró, Hermenegild (Barcelona 1886). Metge oftalmòleg, autor d'estudis fonamentals de tècnica quirúrgica oftalmològica, de la qual és un dels primers especialistes mundials. Entre els seus treballs cal esmentar els relacionats amb la cirurgia de les cataractes, per a la qual introduí un nou instrument, i sobretot amb la despresia de retina (1936). La seva *Cirurgia ocular* (1948) és una obra bàsica, i ha estat traduïda a diversos idiomes. Li ha estat concedida la medalla Gonin (1950), màxima distinció oftalmològica mundial» [JCo]

Es vinculà a Begur en casar-se amb Doña Teresita, una de les filles del Sr. Salvador Forgas de la famosa fàbrica de taps de suro.

Fou una eminència, una figura internacional, tal com diu la GEC.

El que jo vull explicar-vos són els trets de la seva personalitat, del seu

temperament, de la humanitat i humilitat d'aquesta persona que vaig tenir el goig de conèixer, intentaré comentar-vos algunes anècdotes conegudes i, fins i tot, viscudes personalment.

Les escoles de Begur porten el seu nom perquè fou un home que estimà molt el poble i quan es construïren les "Escoles Velles", aprofitant la reforma d'una casa molt gran, va contribuir-hi econòmicament amb una quantitat molt important. Des de llavors, i fins que va morir, cada any abans d'acabar el curs escolar, regalava un lot de llibres suficient perquè en pogués tenir un cada alumne. El motiu més important pel qual es donà el seu nom a les escoles, indubtablement, fou per la seva categoria com a persona.

Vaig conèixer el Dr. Arruga quan jo era molt jovenet, 12 o 13 anys. Va ser quan anant per Aiguablava el veia assegut davant el volant d'una llanxa ràpida que tenia, que em sembla que l'anomenaven Crif Craf, era una de les primeres que va haver-hi per la Costa Brava. Corria il·lusionat donant voltes i més voltes dins la badia entre, es cap de Begur i sa Punta des Mut. Semblava una criatura amb una joguina. Llavors varen dir-me que era una saviàs.

Aquestes exhibicions es repetien cada diumenge d'estiu. En aquells anys, començaments dels trenta, passaven a tocar terra uns vaixells de passatge molt bonics, de color vermell i negre amb coberta blanca que en dèiem "el correu francès" perquè feien la travessia Marsella-Alger. No puc assegurar si era cada dia. Eren uns vapor molt ràpids. El doctor i els seus amics d'estiu, entre ells En Joan Ventosa i Calvell, per dues vegades ministre de finances del govern de Madrid, mantingueren una conversa una mica contrapuntada sobre si corria més el correu o la llanxa. Ell, el Dr. Arruga, va arribar a comprometre's a esperar i, tot corrents, donar la volta al vaixell quan passés. Va

fracassar perquè en posar-se al costat no podia ni seguir-lo. Acceptà esportivament la derrota.

Era un home una mica intrèpid, agosarat, valent amb les seves decisions. Això ho demostrà quan va decidir fer-se el xalet a es cap Rubí. Tothom li aconsellava que desistís del seu projecte perquè era una temeritat edificar en aquell lloc. Els experimentats li deien que cada vegada que es produïa un temporal de mar de fora, l'aigua esbandia la part més alta d'aquella punta. Ell va tirar endavant. Acompanyo aquest escrit amb uns fotogrames fets per ell, en el qual es veu clarament el procés d'un cop de mar sobre la casa.

Durant la construcció del xalet de cap Rubí va treballar-hi molta gent. Ell venia cada dissabte a veure com anaven les obres. El contractista era en Joaquim Caner, en Manell. El doctor tenia un geni una mica fort i s'enfadava si no trobava les coses fetes com ell volia. Una vivència exemplar reflecteix la seva bonhomia: una vegada es va enfadar molt amb l'Eduard Oliver, en Minguet, que li feia la fusteria. Va encomanar-li una feina per al dissabte següent, i quan va venir no la va trobar feta, o almenys feta al seu gust. Es va empipar de tal manera que va renyar molt a en Minguet, potser una mica massa i tot. L'Eduard es va posar trist i de mal humor. Ell ho va notar i li va quedar com un remordiment, fins al punt que l'endemà va pujar a Begur a disculpar-se. Una bona mostra d'humilitat.

En el pla de construcció de la casa, va contemplar l'edificació d'un garatge, amb un armari per guardar-hi uns quants instruments i medicaments relacionats amb la seva professió. Visitava gratuïtament tothom que li demanava, especialment de Begur. Si algun dels pacients insistia en pagar-li i ell considerava que podia fer-ho, li deia que lliurés a la Germandat de Begur una quantitat determinada. Cada any prop de les festes de Nadal anava a trobar

l'Amador Mont, de can Nan, i li donava mil pessetes per a la Germandat. Llavors mil pessetes eren una quantitat apreciable.

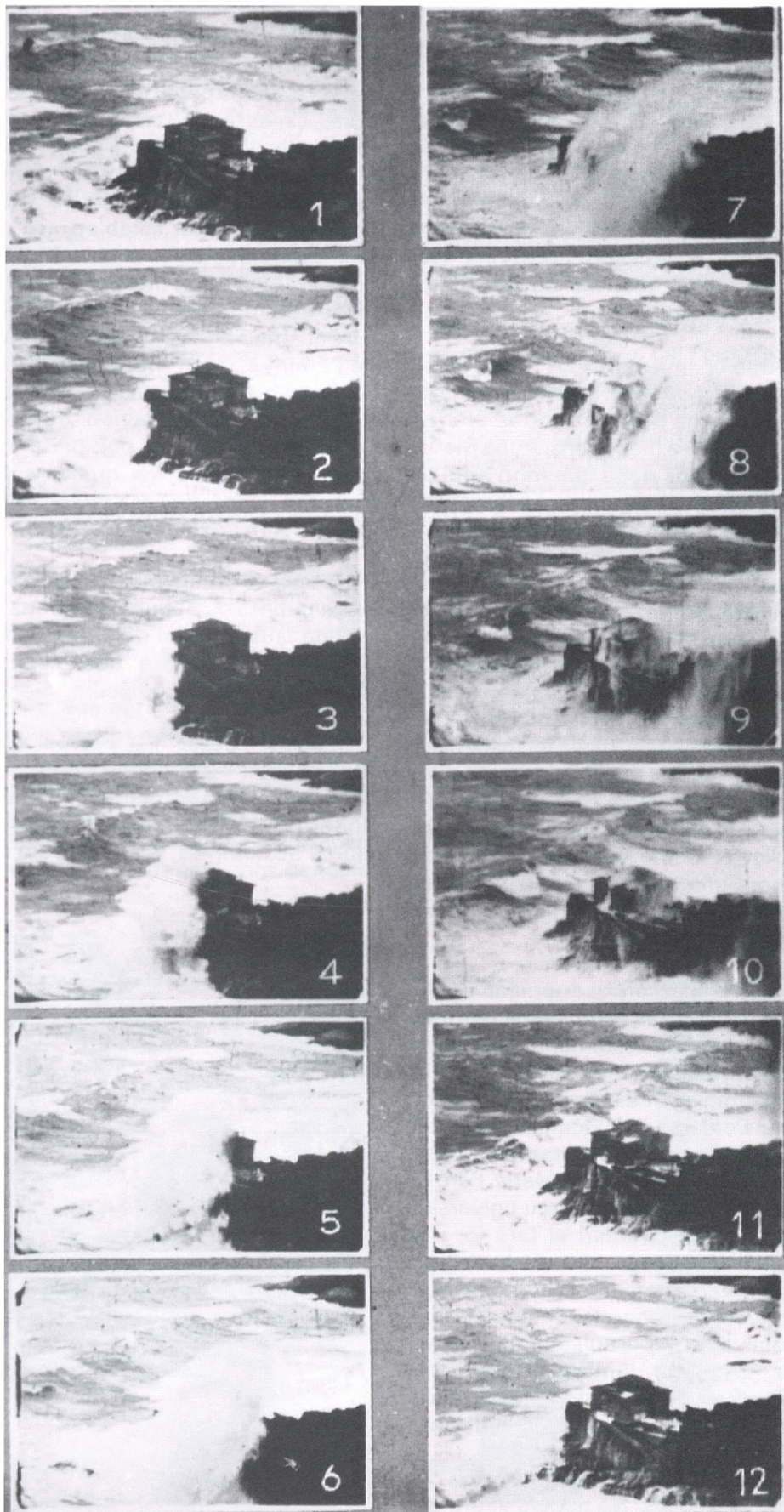
Un dissabte d'estiu, cap al tard, en Xicu Batlle (Jalisco) i jo, ens estàvem banyant a l'embarcador de casa seva, a sa Platja Fonda. Tot d'una el veiem baixar una mica de pressa, i vam pensar que venia a renyar-nos. Quan va ser prop nostre ens donà la bona tarda i ens demanà si volíem ajudar-lo a baixar una xalana que en Pepitu Guapo li havia portat de Barcelona. Naturalment que vàrem ajudar-lo. En acabar ens donà les gràcies i començà a tocar-se les butxaques de barnús amb la intenció de donar-nos quelcom. En veure que no portava diners ens féu entrar a la cuina del xalet i ens regalà un paquet de xocolata a cada un. Jo llavors ja tenia vint-i-quatre anys. Era així de senzill i espontani.

Com que puc abusar de l'espai que em concedeixen a la revista, si m'ho permeteu, continuaré explicant més coses del Dr. Arruga en una altra ocasió. Per acabar, avui hi afegiré un fet que va explicar-me la seva filla Maria, "Mimot" per als familiars i amics. Tenia en el seu despatx de Barcelona un calaix on deixava els diners de les consultes. Sembla que no controlava massa els diners que hi havia. Un dia va atrapar un ajudant seu quan l'estava robant. No el va pas acomiadar ni en va escampar la malifeta. El va perdonar i li va dir que no ho fes més. Després li demanà que l'acompanyés i va portar-lo a l'església de la Concepció de Barcelona i presentant-lo al rector de la parròquia li digué: "Mossèn li presento l'amic X que vol fer-li un donatiu". Ell sempre va ignorar l'import que va donar-li. Fou un procediment de persona bona i intel·ligent.

Si Déu ho vol parlarem més del Dr. Arruga.

Afectuosament.

J.C. RIERA

Una casa del 1684

Moltes vegades, recorrent els carrers de Begur, he vist a la llinda d'una casa una data molt reculada, que recorda l'any de la seva construcció. Tot seguit m'he fet unes preguntes. Com era originàriament aquesta casa? Com vivia la gent en aquella època? Intento donar una resposta a aquestes qüestions. No podré esvaïr tots els dubtes; però aclarirem idees.

Amb un inventari a les mans, fet el 10 de març de 1686, anem a entrar a la casa d'Anna Maria Pi Torras i Parer que morí tres dies abans. Anna Maria era una bona dona que morí amb el confort de tots els sagraments. Pertanyia a una família benestant i era vídua d'un mercader adinerat, en Pere Pi i Torras. El dia del seu enterrament es féu un funeral solemne que en deien un ofici doble major. Onze sacerdots, alguns vinguts dels pobles de la comarca, cantaren l'ofici. El 18 de març de 1684, Anna Maria, ja vídua i sense fills, havia fet testament davant del notari de Begur, mossèn Pere Rovira. Deixà com a hereu universal el seu nebot, en Pere Pi Torras i Oller, un home més aviat difícil, però alhora una d'aquelles persones que el poble necessita. Es parla d'ell en molts documents.

Els marmessors que nomenà volien complir amb les responsabilitats que els posava el testament. Tots eren homes respectables. Entre ells hi havia el rector, Mn. Pere Badia, i el notari, Mn. Pere Rovira. Quan aquests es disposaren a fer inventari dels béns que havia deixat l'Anna Maria, Pere Pi s'hi oposà. "Jo sóc l'hereu universal, els digué; l'inventari el faré jo, i si voleu, us comunicaré el resultat". Pere Pi, l'hereu, agafà dos testimonis que poguessin donar fe de tot el que trobava en les propietats de la seva tia. Eren Mn. Antoni Aiguavivas, beneficiat de Sant Feliu de Guíxols, i Cristòfol Alenyà, escrivent de Girona.

La difunta havia deixat moltes cases i propietats. No podem veure-les

totes; ens limitarem a tafanejar en la casa on vivia i on morí aquesta senyora. Podria parlar de moltes altres cases, car és fàcil de trobar inventaris semblants. La relació que ara tenim a les mans es féu a causa d'una herència. Però altres cops es feien perquè havia estat establert així en uns capítols matrimonials. Moltes dones també feien inventari seguint un costum molt practicat i avalat per les Constitucions Catalanes Generals de Perpinyà. Quan moria el marit es demanava a la vídua que fes inventari dels béns que li havien quedat. Evidentment aquí no puc parlar de totes les llars de les quals hi ha inventari. Una sola casa ja ens dona idea de com devien ser les altres.

La casa de l'Anna Maria estava a la plaça pública de Begur. A l'entrada hi ha una taula o bufet de noguer, tres bancs amb espatllera, dues cadires de tisora i una pica de pedra.

Seguim i passem a l'estudi que trobem molt més moblat. Hi ha una taula llarga amb sis petges tornejats, una arquimesa amb els seus calaixos, llibres de comptes, tinta i sorrera de

bronze amb polsim metàl·lic que servia per assecat la tinta. Hi ha una barreja de tot: plats d'estany, romanes, balances, carretells (bótes petites), corda de cànem, una caixa, cadires, etc.

Acostat i costat d'aquestes estances centrals hi ha un total de 4 cellers amb les seves coses típiques. No m'hi puc entretenir; resumeixo. Allà hi ha bótes; entre grans i petites n'hi compto 23. Moltes són buides; però n'hi ha 3 plenes de vi, i una amb vi que estaven bevent. Hi ha tots els estris necessaris per fer vi: premses, tines, semals, embuts de fusta, gerres, farineres, sacs amb farina, un porc salat... Hom hi troba de tot. Normalment en els cellers, a poc a poc, s'hi apilonen els trastos vells.

Deixem els cellers i entrem a la cuina. Hi veiem una taula vella amb el seu escon, una bóta amb vinagre, la pastera, aparells per fer llardons i per fer greix, un cassó amb el seu mànec, pales, perols d'aram, olles, graelles, plats, llànties de ble i un llarg etc.

Al davant. Al costat de l'hort hi ha una caseta per guardar el peix salat i la cansalada. A més dels atuells per salar, s'hi guarden més bótes i unes gerres amb oli. Al mateix hort hi ha l'estable amb una mula de pèl negre i amb 25 anys a l'esquena. Hi ha una albarda vella, és a dir, els guarniments de la mula. Abans de pujar al pis de dalt, a sota de l'escala, hi serveixen dues gerres plenes d'oli.

Pugem i trobem la gran sala, amb habitacions a cada costat. Fa goig. Té dues taules de noguer i una d'arbre blanc, cadires de tisora i altres cadires ben guarnides, tres bancs amb respatllers, quadres, un mirall gran, un rellotge que toca quarts i hores, dos armaris plens de pisa i una llanterna. A les parets hi ha armes: 4 arcabussos, 2 alabardes i una carrabina.

Anem a les habitacions. Primer entrem a la cambra on morí l'Anna

Maria. Hi ha un llit amb forma de tàlem i capçalera, un gran quadre de santa Teresa i un altre de sant Francesc, una creu amb relíquies, un escambell (tamboret) i una caixa de noguer enllistonada. Aquí la bona dona hi guardava la seva roba personal: camises, valones, mocadors, mantells, davantals... Eren peces més aviat bones, fetes amb lli i brodades amb seda. Dins de la caixa, però, hi ha moltes altres coses. Algunes tenen valor: coberts d'argent, cadenes d'or, rosaris, molts trossos de corall i objectes d'adorn. Hi ha una altra caixa de noguer amb molts objectes de plata i algun d'or. Aquí també hi ha corall amb les puntes cobertes de plata, rosaris d'argent i covall. Hi ha copes, pitxers, piques d'aigua beneïta, salers, sucreres, pebrera, coberts... tot de plata. També hi ha roba, com faldilles, gipó, caputxes, etc. En aquesta habitació s'hi guarda el millor de la casa.

Al costat hi ha un altre dormitori, que tot i que no ho diu clarament, devia comunicar amb l'habitació de la difunta. Novament hi trobem una caixa de noguer. També està plena. Hi ha roba d'home, que devia ser del

seu marit difunt, i peces de cànem per fer draps i teles per a la casa. A dins hi ha una caixa petita amb dues espases. En el recambró (alcova) hi ha el llit amb la màrfega i el matalàs. Entre moltes altres coses hi trobem un cabàs ple de plom i una escopeta.

Al l'habitació que mira a la font hi ha un llit semblant al de les altres cambres, amb capçal, màrfega, dos matalassos, flassades, vànoves, coixineres, galterets (coixins petits), etc. Gairebé tot és confeccionat amb cànem. Entre la roba hi ha altres objectes.

La cambra nova mira a l'hort de la plaça. El llit és bonic; és un tàlem on hi ha representada la Verge. Porta màrfega, tres matalassos bons, dos llençols de lli, flassada vermella i vànova encotonada i florejada. Dins de l'estança hi ha tres caixes. (A tota la casa hi trobem moltes caixes; això vol dir que per allà hi havien passat moltes núvies que hi deixaren el seu dot). A la primera caixa hi ha una gran varietat de coses, des de plats d'estany fins a catifes. A la segona i a la tercera s'hi guarda molta roba de casa, teixits nous o per estrenar, com llençols, coixineres, estovalles, tovallons, eixugamans... entre altres.

Hi ha dues cel·les secundàries. Una és una estança interior dita cambra fosca, que també tenia llit. Allà hi tenia la roba i les coses que estaven més en ús a la casa. Moltes peces no estan pas en massa bon estat. I prop del graner hi queda una cambra on, a més del llit, s'hi guarda la roba d'abrigall, com flassades, vànoves, cobrellits i moltes peces de cànem.

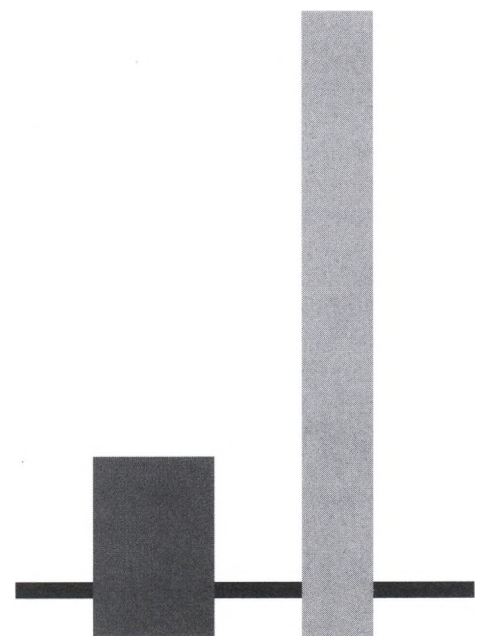
Després se'ns parla del graner. Està al mateix nivell de les habitacions. Aquí, junt amb coses que no tenen res a veure amb un graner, hi ha blat i forment, sacs de mill i de mestall (mescla de cereals: blat, sègol i ordi).

Encara ens resta per veure l'habitació que mira a la plaça. He de

repetir la cançó de sempre: llit, màrfega, 3 matalassos de llana, 2 flassades, quadre de la Verge del Roser i molta roba de baixa qualitat. Al costat de la roba de cuina hi veig faldilles, camises i gipons. En una altra caixa més petita hi trobo poc més o menys el mateix junt amb trastets estranys, com una capa de pèl de rata, paneretes i sedassos.

No he pogut transcriure tot el document, que he tret del Fons Notarial de Girona. És massa llarg; té 16 folis. Aquesta meva abreviació potser no reflecteix prou clarament el marc en què es movia una família benestant. Tot i això, ens en dóna una idea, i amb l'ajut de la imaginació podem endevinar com era la vida casolana dins d'una llar beguena el 1686.

Mn. JOSEP VAQUER i CATÀ

Voldria parlar-vos del "Parlem-ne"

He dubtat molt abans de contestar al "Parlem-ne" que edita CiU de Begur. Volia fer-me el sord de conveniència, com va fer el Sr. Linares —fa molt temps— quan era alcalde de Palafrugell, i essent sord per naturalesa va posar el "rovelló" auditiu sobre la taula per no escoltar l'oposició. Ara contesto, perquè de no fer-ho, els mentiders podrien creure que posseeixen la veritat, i no és així, ni pensar-ho, ni de bon tros. No crec que en el futur valgui la pena de contestar de nou per confondre la mentida, car tothom ja descobrirà que la veritat sura i sempre evidencia els mentiders i els farsants.

Acabo de mirar els 4 folis del "butlletí informatiu" que edita CiU. D'entrada, hem de dir que aquesta publicació té un nom que no li escau. Pels arguments, els insults i les calúmnies que hi aboquen, l'home fort d'Esclanyà, el poeta que hi martelleja uns versets pitjors que els de Neró, la "pinotxada" que hi repeteix i fa ressaltar la Sra. Diputada, així com els inefables anònims del final, aquest "paper jacobí" hauria d'anomenar-se xerrem-ne, car el seu fons malèvol i la seva substància enverinada és de degradat barri-xinès.

La lletra i la música de la felicitació nadalenca respira i té perfum del petó de Judes a Crist.

Quan diu: "...que el voler erigir-se en jutge li va portar males conseqüències", ¿què vol dir? ¿vol dir que per no implicar uns agents que en el moment dels fets estaven a les ordres de l'alcalde, en aquell temps el marit de la Sra. Neras de Tarrés, li va portar males conseqüències?

El poble sap molt bé que va haver-hi una indigna inhibició del cas, per no dir una altra cosa, que vostè Sra. de Tarrés n'ha pagat les conseqüències. La conseqüència de trobar-se ara a l'oposició, perquè ha estat el poble que amb el seu vot ha dit ben clar que el qui era digne d'ésser alcalde era el Sr. Carles Alsina i la que no era digna, era la Sra. Diputada.

Hom creia que les rebequeries del

marit de la Sra. Neras i del seu equip en l'anterior mandat s'haurien acabat amb la pèrdua de 160 vots més dels que perderen 4 anys abans. Però es veu que la lliçó no l'han aprofitada ni la Sra. Diputada ni el seu equip, car les rebequeries continuen, no corregides, i en canvi ressaltades i desmesuradament augmentades, de paraula i de forma escrita en el seu "Parlem-ne".

Jo voldria que aquest "Parlem-ne" fos llegit per tot el poble de Begur i d'Esclanyà, car les bufonades tan ben dites i tan orgullosament escrites i repetides de la Sra. Neras de Tarrés, que es complau en presumir-ne i vanagloriar-se en el seu "Parlem-ne" amb una impudícia imperdonable. Els insults, les calúmnies, la coherència del equilibri financers del Sr. Català, que obté la rebaixa d'un 3% de la càrrega financera que faria que l'Ajuntament no coixegés. La sinceritat canallesca del núm. 3, el Sr. Arnau Ferrer, 2n home fort de l'oposició, no seran altra cosa que un bumerang que CiU es trobarà al clatell, traduït en una forta pèrdua de vots en les venidores municipals.

Llàstima que les restants dues senyores regidores callin, no escriguin i així no destil·lin verí per acompanyar el verí d'Enric Serra en la "Vespa" "i" (segona versió)", a fi de rebaixar més encara els vots de CiU a Begur.

L'inefable Sr. Català i Pagès ha escrit al Sr. Alcalde-President de l'Ajuntament de Begur, demanant-li que es retracti d'haver dit que la Sra. Trinitat Neras era una "persona conflictiva". Li diu textualment "...*agraïrem que procedís a donar pública excusa, desmentiment o aclariment de tan lamentables declaracions*". ¿Sí? ¡l'un rave!

Molt bé, ¿però no li sembla Sr. Català que tota una Sra. Diputada que diu a un alcalde de poble —i després ho escriu—: "*No s'ha aturat mai a pensar que si fos en Pinotxo el seu nas ja no li cabria en aquesta sala de Plens de tantes mentides que diu*", ¿no és una persona tartarinescament conflictiva? ¿Tan o més que vostè, Sr.

Català, que escriu: "*s'enxampa més aviat un mentider que un coix*"?

No creu Sr. Català que la tartarinada poca-solta de la Sra. Neras de Tarrés no evidencia una falta d'ètica indigna d'una Diputada al Parlament? ¿No creu que tan ella com vostè s'han acreditat d'una molt enraonada fama de persones conflictives?

Doncs jo crec que si vostès, cap i segon membre de l'oposició no s'excusen formalment davant el Sr. Alcalde de Begur, és que no tenen noció del que és l'ètica més elemental i hauran perdut tota la credibilitat davant l'electorat i l'Eternel". A partir d'ara tot el que diguin o facin mereixerà de la meva part el més absolut menyspreu i, el que és pitjor, la meva total indiferència.

A la secció "els begurencs opinen" del "Parlem-ne" trobem un "terceto" d'opinions suposadament anònimes que són un model de fer la "premsa i propaganda" sàviament orquestrada al més alt nivell local, com si veritablement sortís del "pueblo llano".

Quan diuen això d'«*intentar posar nerviós el Grup de l'Oposició i en particular el seu cap de llista Sra. Trinitat Neras*», es volgué falsejar la veritat, falsejar grollerament la història. El que ha escrit això sap perfectament que la Sra. Diputada portava escrit i ben meditat el seu discurs, "*per no passar-me*" digué, i l'al·lusió al "nas de Pinotxo" no era pas el fruit del nerviosisme, era una "boutade" tartarinesca i poca-solta, calculada en algun despatx i que reflectia un sentiment de prepotència impropï d'una parlamentària, alhora que expressava el desencís de la desfeta electoral.

Desfeta propiciada per la majoria dels seus "*nadius i residents que no han sabut apreciar aquesta feina ben feta*", però sí que ja preveïen un avenir negre per al poble de Begur si hi havia una alcaldessa i un alcalde accidental d'Esclanyà, que sens dubte hauria estat la involució, la continuació

Els begurencs opinen

de la feina "mal feta" pel seu marit i el seu grup de CiU.

Sens dubte la tercera opinió firmada per "*mi nombre no importa*" és la millor. Fixeu-vos el que diu: "*el alcalde es manejable o sea que en vez de mandar lo mandan*". Com no diu si és mascle o femella, hem de suposar que és un àngel —els àngels no tenen sexe—, un àngel jovenet, que l'han fet baixar com per fer els Pastorets, un àngel políticament ben verd, que ha caigut d'una figura i ara veu les coses a l'inrevés. Cal recomanar-li que vagi a l'oculista. Si hagués estat un àngel madur, un gat vell, sabria que l'alcalde que precedí el Sr. Alsina a l'Ajuntament de Begur va ésser el paradigma de la manejabilitat, va batre tots els rècords d'ésser un alcalde i un equip de govern tan manejable per "alguns", i alhora tan impermeable per la gent del poble. Ningú podrà mai aproximar-se, ni de lluny, a la seva manejabilitat i igualar-la serà literalment impossible.

La donzella Trinitat Neras en casar-se esdevingué la Sra. Tarrés, vulgui o no vulgui, i si no li agrada —per les raons que siguin— que s'hi posi fulles. La Sra. Tarrés en sentir-se així nomenada va agafar un cabreig tan considerable que va escriure al Sr. Alsina demanant-li reparació del greuge i el va tractar de masclista. Una actitud de prepotència, supèrbia

i "desparpajo" com la de la Sra. Diputada els més vells de la localitat no havíem vist "cosa semejante".

L'ésser humà és conflictiu o polèmic per naturalesa. Polèmic o conflictiu, ¿on és la frontera? Si no sou polèmic o conflictiu ningú fa cas de vosaltres. Així, que una conflictitat o polèmica enraonada és cosa d'esperar d'un home. La conflictitat que pot aportar una dona sempre serà més imprevisible, perquè hi pot jugar el sisè sentit que se'ls atribueix, que és el de l'astúcia —superior sempre a la de l'home— car porta més càrrega emocional. Això ho sabia José Echegaray en escriure *O locura o santidad*. Jo crec que una bona part del poble de Begur també ho intuïa, ho sabia d'instint, i no van voler exposar-se que a una dama i un senyor d'Esclanyà els sortissin carbassals en ocupar l'alcaldia.

Impossible que un cavaller, suposem el Sr. Tarrés, plantegés un conflicte de denominació. Compte que en va fer de rebequeries, però la d'acusar l'alcalde de masclista no la va fer, perquè no podia fer-la. Bé, per totes aquestes raons jo no sóc partidari —i sembla que el poble de Begur tampoc— que una dama regeixi el destí de la vila de Begur.

Acabarem fent referència al judici d'Echegaray. A Madrid hi havia uns

intel·lectuals "feministes" i d'altres que eren "masclistes". Es discutien i, és clar, tots volien tenir raó. Finalment van decidir portar el seu "plet" a un jutjat. Això de la justícia que tan agrada a la Sra. Diputada, car no perd ocasió d'esmentar-la.

El jutge era únic, com en el futbol. I era "nada menos" que José Echegaray, que havia estat ministre d'Hisenda i Premi Nobel de literatura el 1904. Va jutjar i guardar la roba. Va deixar content i descontent a tothom. Jo com que em considero més aviat masclista en oposició al feminisme de moda, exacerbant i generador de conflictes que no tenen ni cap ni peus; transcriuré aquí únicament els versets que satisfieren als masclistes. Els versets que complagueren als feministes que se'ls posin ells o elles. Disposaran de l'últim mot.

_____bueno
Es la mujer del hombre lo más malo
_____regalo
su muerte suele ser y su veneno
_____señalo
por mala al mundo su valor condeno
_____lleno
a un áspid livio su ponzoño igualo
_____cria
no ha hecho el cielo cosa más ingrata
_____amor como maltrata
es en fin la mujer como sangría
que a veces da salud y a veces mata.

PEP ECHEGARAY

Melangia

Quan ell em va deixar, li quedaven encara moltes coses per ensenyar-me. D'ell vaig aprendre a perdonar, a estimar molt sense demanar gaire, o res, a canvi. D'ell vaig heretar la seva tristesa, les seves depressions,...

De tant en tant, algun diumenge dinàvem junts, també hi solia haver la meva àvia, i, durant aquelles estones el veia força bé, tranquil, potser content? Algun estiu vaig poder anar a passar-hi les vacances; passejàvem pel port, parlàvem, ...i Palamós em semblava tan bonic de nit!

Quan tenia uns dotze anys em vaig escapar de casa per anar-me'n a viure amb ell. La meva mare no m'ho va permetre i vaig haver de tornar a casa amb ella.

Ell patia perquè s'adonava que jo, amb la meva mare no hi estava bé, però no va aconseguir mai res. Em vaig quedar amb ella.

Ell m'estimava molt. No ho va dir mai, però ho sé. Jo també l'estimava i tampoc no vaig arribar a dir-li mai. Un dia van trucar a la porta i ens van dir que era mort. No vaig plorar. Vam anar a Palamós amb la meva mare i no em va caure ni una llàgrima, com si per a mi fos un desconegut.

Vaig anar a la seva habitació i em vaig quedar una estona mirant-me'l. Semblava serè, el veia feliç. Tenia la mirada clara, molt clara i neta. De sobte vaig trobar a faltar el pare que potser no havia gaudit. Ens havíem vist tan poc..., tenia un nus que no em

deixava plorar. Tenia ganes ganes de plorar i de cridar però no podia...

Ell tampoc em va gaudir, potser per això era tan melangiós i tenia la mirada tan trista.

Avui fa dotze anys que va morir, i el trobo a faltar potser més ara que abans.

Sempre he trobat a faltar la presència d'un pare al meu costat. Algú que em guiés, que m'aconsellés. Qui millor que no ell? Ell que em va estimar tant i no em demanava res. Sempre l'he necessitat, però potser ara el necessito més que mai. El estimo més que mai!

Per què em vas deixar abans? Quan ara et necessito tant...

ROSA

Consideracions sobre una realitat

Quin és el camí i quins són els objectius marcats des de l'administració per tal que la seva tasca tingui conseqüències favorables envers la població que representa?

Aquesta qüestió cal fer-la no des de la seguretat que les coses funcionen, sinó a partir d'una situació en la qual allò que proporciona el benestar social està en crisi.

No és en els moments en què les coses van bé quan es demostra que en un poble viu una comunitat de persones amb consciència pròpia de comunitat. No és ara el moment de fer una anàlisi de la sociologia del nostre poble, però sí que caldria plantejar-se el fet d'afrontar la situació actual des d'una comunitat i no pas des de l'individualisme, que en aquests cas, no portaria enlloc.

Hi ha moments en la història de qualsevol poble on les coses funcionen (i això implica un benestar econòmic que repercuteix en tots els altres àmbits), però n'hi ha d'altres on es produeixen uns recessos importants.

Vivim en un poble on la màxima font de riquesa es troba en el turisme, i ara per ara la nostra estructura trontolla davant la crisi evident del sector. El sector immobiliari està gairebé aturat i com a conseqüència directa el de la construcció, i tots els altres àmbits que s'hi relacionen. Però la crisi, no només afecta la construcció, sinó que acaba afectant el comerç, l'hoteleria i tota la xarxa de serveis, els quals tots sabem que no es poden mantenir únicament per als habitants fixos del poble. Tenim una infraestructura muntada damunt uns eixos temporals, marcats per temporades fortes econòmicament que compensen la resta del temps on l'equilibri seria impossible. Els dos-tres mesos d'estiu són aquesta mena de compensació que permet que la resta de l'any puguem anar tirant d'una manera digna. I quan parlo de dignitat em refereixo a aquell estat d'esdeveniments que hauria de projectar una bona imatge de Begur no únicament estètica, sinó conjuntural.

Penso que és clar per a tothom, que és aquesta imatge estètica la façana que entre tots hauríem d'adobar d'una

manera organitzada per tal de potenciar altre cop l'atractiu turístic. I per això no ens podem premetre només treballar dos mesos l'any, sinó que la resta de l'any hauríem d'anar creant la infraestructura adequada per poder-ne treure el màxim rendiment.

I tot això com s'aconsegueix? No hi ha una solució fantàstica que permeti que d'avui a demà les coses millorin. La perspectiva no és bona, la crisi no només afecta el nostre poble sinó que és palpable al llarg de tota la costa.

Però sí que hi ha un organisme amb possibilitats de gestionar un grup de persones que ara només viuen en un poble i que caldria d'una vegada que aprenguessin a conviure-hi. Aquest organisme capaç de fer aquesta feina es concentra en l'aparell administratiu, que de manera explícita posseeix els recursos suficients per portar a terme aquest objectiu, ja que es tracta de l'empresa més gran i amb més despesa, quant a treballadors, amb què comptem ara mateix.

Cal que aquesta administració comenci a projectar les seves evidents possibilitats cap als seus administrats, perquè és segurament aquest fet el que podria desencadenar un desenvolupament comunitari que en aquests moments no existeix.

Caldria preguntar-se el perquè de la manca d'empreses mínimament sòlides. Potser costa arriscar-se sense tenir la certesa que hi ha algú al darrera que potencia aquest risc.

No es tracta de fer un paper protagonista, sinó d'impulsar els habitants del poble cap a aquest protagonisme laboral.

L'administració hauria de potenciar el diàleg i no pas crear una via unilateral amb objectiu electoralista. Els impostos que l'administració rep dels seus habitants, són realment reinvertits en la millora dels serveis comunitaris? Quina línia de gestió hi ha marcada a l'hora de fer millores a nivell municipal? Hi ha realment un interès per potenciar aquella imatge estètica de la qual ens haurem de servir per crear els nostres projectes vitals? O el que realment es dona és una actuació interessada destinada al recompte d'un nombre majoritari de paperetes, sense

tenir massa en compte qui hi ha al darrera d'aquell paper, i quin és el futur que se li proporciona?

Altre cop el protagonisme no és en la gent del poble, sinó en l'èxit aconseguit per una administració eminentment política. Si no, quin és el criteri pel qual les platges de Begur resten exemptes de serveis i de millores sens dubte necessàries, durant els mesos no-estiuencs? O per què no es deixa veure ni que sigui una mínima preocupació per realitzar una tasca de conservació i manteniment en les aproximadament 50 urbanitzacions que existeixen al poble, i des d'on aquesta administració rep una part important del seu capital, que d'altra banda es reinverteix en alguns dels seus usuaris en una desproporció evident (només hi viuen un o dos mesos l'any).

Totsembla apuntar cap a una conclusió lògica: en tots aquests àmbits i en d'altres que no citem, no hi ha un possible vot —la majoria de l'any no hi viu ningú—, que assegurí la permanència política de l'administració.

S'evidencia cada cop més la necessitat de diàleg, la necessitat d'obrir uns canals on es potenciï el voluntarisme col·lectiu. No cal entendre aquest diàleg com una discussió constant, una mena d'estira i arronsa dialèctic massa personalitzat i que s'inclou dins una definició de política, que comença a ser cada cop més desprestigiada.

Cal entendre'l com expressió comunicativa elemental: un que parla i un que escolta, un que ofereix i l'altre que rep, i això de manera recíproca i no només en una direcció.

En definitiva, és evident que cal fer alguna cosa, cal potser anar una mica més enllà, però sempre partint del present, un present que no és encoratjador, i que depèn de nosaltres que ho sigui.

És difícil creure que la situació millorarà per si sola, que hi haurà un cop de sort, que tornarà a sorgir un altre fenomen diferent al turisme. Fa anys que es van cremar les fàbriques però no tants com per oblidar-ho.

MARCEL NERAS I PLAJA

El papel de la naturaleza

Publiquem la narració escrita per Jaume Ribot, alumne de l'escola pública Dr. Arruga de Begur, amb la qual va guanyar la primera edició del concurs escolar "el paper de la naturalesa", convocat per la Fundació Àguila Real, de l'empresa Torres Papel, a les comunitats de Catalunya, Andalusia i Galícia.

Per aquest treball en Jaume va obtenir un viatge de deu dies a Florida, incloent-hi una visita a Disney World, cap Kennedy, Busch Gardens, parc d'Everglades i el parc natural de Cayo Hueso.

Cal dir, també, que l'empresa Torres Papel va concedir un premi de 500.000 pessetes a l'escola Dr. Arruga. Enhorabona, Jaume.

Una vez, en una galaxia lejana, muy lejana, había un planeta llamado Kiro. Allí se hacían unas asambleas sobre todo lo que sucedía en el universo. Precisamente aquel día se hablaba de la Tierra, nuestro planeta. Discutían sobre la gente que talaban los árboles, para hacer papel, muebles, leña..., y que a este ritmo se extinguirían las especies y la vida con ellas, ya que las plantas fabrican el oxígeno que nos permite respirar.

Decidieron enviar una astronave con el siguiente mensaje:

"Si vosotros los terrestres, no cesáis inmediatamente de talar árboles, tomaremos medidas para obligaros".

El mensaje era claro y contundente. Ahora empezaba la fase uno del plan: la nave tenía que ir a través del espacio hasta la Tierra (había unos 50.000 años luz de distancia aproximadamente) pero como la nave iba a la velocidad *maxiluz* (mucho más rápida que la de la luz) sólo tardaron unos minutos. Al acercarse a la Tierra los oficiales empezaron a hacer su informe:

– Nave Kiro I acercándose a la atmósfera terrestre. Ya se empiezan a ver zonas verdes, pero sobre todo agua (un 75% de la Tierra lo es). Ahora vamos en dirección a un gran bosque.

Cuando aterrizaron y salieron, no se lo podían imaginar: el bosque estaba lleno de máquinas que hacían un estruendo terrible para sus finos oídos. También podían oír como los árboles gritaban de pánico cuando les serraban con aquellos horribles aparatos.

Les preguntaron a los leñadores

(disfrazados de humanos, claro) que por qué hacían tal salvajada y ellos empezaron a reír y echaron a los pobres extraterrestres a patadas.

Como que los trabajadores no querían cooperar preguntaron a la gente del país y se fueron informando de aquí para allí y de allí para aquí. Preguntaban en todos sitios (bares, comercios, tiendas, comisarías y hasta entraron en un hospital) y al final tuvieron su informe completo para enviarlo a Kiro: – Exploradores Kironianos en la Tierra enviando informe: "Hemos descubierto que los terrestres cortan árboles por simple negocio. De los vegetales extraen el papel, que se vende para hacer libretas, libros, dinero, revistas y toda clase de escritos. Y con el dinero que ganan, ¿os pensáis que plantan más árboles? No. Nada de plantar, compran más maquinaria para destrozar el doble la naturaleza.

Hemos hecho cálculos y predici-mos que dentro de unos 10 años adiós naturaleza. Así se acaba el informe desde la Tierra. Los del planeta Kiro estaban muy indignados y tristes al mismo tiempo. Creían que los humanos eran estúpidos al arriesgarse a destruir uno de los planetas más hermosos del cosmos y también su desarrollada civilización.

Todos los Kironianos (reyes, científicos, naturalistas, etc...) decidieron impedir esta catástrofe de todas todas y enviaron un supertransbordador para anunciarles su ultimátum.

Si no aceptaban, aniquilarían a los terrestres y ellos mismos poblarían la Tierra para que no quedara desolada.

Así lo hicieron y los humanos, temerosos, empezaron a hacer manifestaciones en contra de las fábricas y en contra de todos los que destruían la naturaleza. Ante esto, todas las fábricas de papel, de muebles y leñadores..., se reunieron con los altos cargos políticos y se dieron cuenta de que los alienígenas tenían razón. Nuestro planeta, sin sus zonas verdes, quedaría oscuro, perdido en la eternidad de los tiempos, desolado, triste y que además, la gente perdería sus negocios y sus vidas y así, les dijeron a los aliens que aceptaban, y que les daban las gracias por haberles hecho ver el daño que hacían.

Los Kironianos se fueron muy contentos a su planeta, orgullosos de los hombres por haber sido capaces de solucionar sus problemas.

Pero... ¿continuaron talando zonas verdes? Pues claro, pero con el dinero obtenido, plantaban más árboles y así nunca descendía la población natural y la Tierra fue siempre un planeta como a todos nos gusta y nos encanta:

Alegre, verde y muy, muy feliz

FIN

La Cavalcada de Reis és el preludi d'una nit màgica per als infants. Enguany els carrers de Begur es tornaren a omplir de gent.

El concurs de pessebres - Nadal 1991, organitzat per l'Associació Gent Gran de Begur.

VII Concurs de contes. Premi Sant Jordi 1992 - Begur

Organitzat per l'Ajuntament de Begur amb motiu de la Diada de Sant Jordi i la Festa del Llibre

CRIDA

L'Ajuntament de Begur, amb l'objectiu de fomentar la nostra llengua en tots els àmbits i en totes les edats i alhora donar més oportunitats a l'expressió escrita, convoca aquest VII Concurs de Contes, amb la col·laboració de la Biblioteca Municipal Salvador Raurich i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

BASES

1. PARTICIPANTS.

Hi haurà sis grups repartits de la següent manera:

Grup A: escolars dels cursos de 1r i 2n d'EGB.

Grup B: escolars dels cursos de 3r i 4t d'EGB.

Grup C: escolars dels cursos de 5è i 6è d'EGB.

Grup D: escolars dels cursos de 7è i 8è d'EGB.

Grup E: de 14 a 18 anys.

Grup F: a partir de 19 anys.

NOTA: en les categories A, B, C i D, només hi podran participar nens nascuts o residents a Begur o assistents a l'escola Dr. Arruga de Begur o a l'escola d'Esclanyà.

2. CARACTERÍSTIQUES DE LES OBRES CONCURSANTS.

TEMA: lliure.

LLINGUA: catalana. GÈNERE: conte.

EXTENSIÓ: No s'estableix cap mínim en cap de les categories concursants, però sí uns màxims que són els següents:

Categories A, B, C i D: màxim 5 folis a doble espai.

Categories E i F: màxim 20 folis a doble espai.

3. PRESENTACIÓ.

Es presentarà l'original, escrit a màquina a doble espai i a una sola cara, junt amb 5 còpies o fotocòpies. Els grups A, B, C, i D, també podran presentar el treball a mà però amb lletra ben entenedora.

4. PLIQUES.

Totes les obres presentades portaran el títol i hi faran constar l'edat, però no el nom de l'autor. En les categories A, B, C i D caldrà fer constar el curs i l'escola. S'hi adjuntarà un sobre tancat on s'indicarà:

– VII Concurs de Contes «Premi Sant Jordi 1992». Begur.

– El títol de l'obra i l'edat o categoria.

– Dins del sobre hi haurà una targeta amb el nom, cognoms, adreça i telèfon de l'autor i títol de l'obra.

5. PRESENTACIÓ DE TREBALLS.

Els treballs es presentaran a l'Oficina de Turisme de Begur. Data límit de lliurament de treballs: divendres, 3 d'abril de 1992.

6. PREMIS.

Els del grup A seran: primer premi: estoig de pintura i un lot de llibres. Accèssit: un lot de llibres.

Els del grup B seran: primer premi: equip de dibuix i un lot de llibres. Accèssit: un lot de llibres.

Els del grup C seran: primer premi: un joc didàctic i un lot de llibres. Accèssit: un lot de llibres.

Els del grup D seran: primer premi: joc d'escriptori modern i un lot de llibres. Accèssit: un lot de llibres.

Els del grup E seran: primer premi: joc d'escriptori, joc de ploma i bolígraf i un lot de llibres. Accèssit: un lot de llibres.

Els del grup F seran: primer premi: 25.000 pessetes en metàl·lic. Accèssit: un lot de llibres.

7. VEREDICTE I REPARTIMENT DE PREMIS.

El veredictes farà públic el diumenge 26 d'abril, Diada de Sant Jordi. L'acte tindrà lloc després d'un acte d'animació infantil a càrrec del rondallaire Cesc Serrat, el qual està previst per a les 12 del migdia al Casino Cultural.

8. ACLARIMENTS.

L'Ajuntament es reserva el dret de domini sobre les obres premiades. La resta d'obres podrà ser retirada de les oficines de l'Ajuntament a partir d'una setmana després del lliurament de premis. Les obres es guardaran fins a un màxim de dos mesos. Qualsevol imprevist serà resolt pel Jurat i els membres organitzadors. El fet de concursar implica la total acceptació d'aquestes bases. Les obres premiades seran publicades en una separata de la revista municipal «Es Pedris Llarg» corresponent al mes de juny.

AJUNTAMENT DE BEGUR